

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV

Zhrnutie stanoviska EDPS o ôsmich mandátoch na rokovanie o uzatvorení medzinárodných dohôd umožňujúcich výmenu údajov medzi Europolom a tretími krajinami

(Úplné znenie tohto stanoviska je k dispozícii v anglickom, francúzskom a nemeckom jazyku na webovom sídle európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov www.edps.europa.eu)

(2018/C 170/02)

1. ÚVOD A SÚVISLOSTI

V nariadení o Europole⁽¹⁾ sa stanovujú osobitné pravidlá týkajúce sa prenosov údajov Europolom mimo EÚ. V jeho článku 25 ods. 1 je uvedený zoznam niekoľkých právnych základov, podľa ktorých by Europol mohol zákonne prenášať údaje orgánom tretích krajín. Jednou možnosťou by bolo rozhodnutie Komisie o primeranosti v súlade s článkom 36 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680⁽²⁾, so zistením, že tretia krajina, do ktorej Europol prenáša údaje, zaisťuje primeranú úroveň ochrany. Keďže v súčasnosti takéto rozhodnutia o primeranosti neexistujú, druhou alternatívou pre Europol týkajúcou sa pravidelného prenosu údajov do tretej krajiny by bolo použitie vhodného rámca vyplývajúceho z uzatvorenia záväznej medzinárodnej dohody medzi EÚ a prijímajúcou treťou krajinou.

Komisia prijala 20. decembra 2017 osem odporúčaní⁽³⁾ týkajúcich sa rozhodnutí Rady o poverení začať rokovania o medzinárodných dohodách medzi Európskou úniou (EÚ) a ôsmimi tretími krajinami regiónov Blízkeho východu a severnej Afriky (MENA), t. j. Alžírskom, Egyptom, Izraelom, Jordánskom, Libanom, Marokom, Tuniskom a Tureckom. Tieto medzinárodné dohody by poskytli požadovaný právny základ pre výmenu osobných údajov medzi Europolom a príslušnými orgánmi týchto tretích krajín na boj proti závažným trestným činom a terorizmu.

Komisia sa domnieva, že je potrebná užšia spolupráca medzi Europolom a týmito ôsmimi krajinami vzhľadom na politickú stratégiu EÚ uvedenú v Európskom programe v oblasti bezpečnosti⁽⁴⁾, záveroch Rady⁽⁵⁾ a Globálnej stratégii pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku EÚ⁽⁶⁾, ako aj prevádzkových potrebách orgánov presadzovania práva v rámci EÚ a Europolu. Týchto osem tretích krajín bolo takisto určených v jedenástej správe o pokroku pri budovaní účinnej a skutočnej bezpečnostnej únie⁽⁷⁾. Spolupráca s krajinami regiónu MENA je naplánovaná ako celok⁽⁸⁾. Súčasná nestabilita v tomto regióne, najmä situácia v Sýrii a Iraku, je identifikovaná ako predstavujúca významnú dlhodobú bezpečnostnú hrozbu pre EÚ. Toto sa týka tak účinného boja proti terorizmu a súvisiacej organizovanej trestnej činnosti, ako aj výziev súvisiacich s migráciou, ako je napomáhanie neregulárnej migrácii a obchodovanie s ľuďmi. Spolupráca s miestnymi orgánmi presadzovania práva je na účel riešenia týchto výziev takisto vnímaná ako nevyhnutná.

V súlade s postupom stanoveným v článku 218 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) bude Komisia zodpovedná za rokovanie o týchto medzinárodných dohodách s tretími krajinami v mene EÚ. Komisia sa týmito ôsmimi odporúčaniami snaží získať poverenie od Rady Európskej únie (Rada) na začatie rokovaní s určenými ôsmimi tretími krajinami. Po dokončení rokovaní bude musieť Európsky parlament udeliť svoj súhlas so zneniami dohôd, ktoré boli predmetom rokovaní, a Rada bude musieť tieto dohody podpísať, aby sa formálne uzatvorili.

5. ZÁVER

EDPS víta pozornosť venovanú ochrane údajov v prílohách k odporúčaniam Komisie z 20. decembra 2017, ktoré budú tvoriť mandát Komisie na rokovania v mene EÚ o príslušných medzinárodných dohodách s každou z ôsmich krajín regiónu MENA, s ktorými je naplánovaná spolupráca s Europolom.

Nevyhnutnosť a proporionalitu medzinárodných dohôd plánovaných na to, aby Europol mohol pravidelne prenášať údaje príslušným orgánom predmetných ôsmich tretích krajín, je potrebné v celom rozsahu preskúmať, aby sa zabezpečil súlad s článkom 52 ods. 1 charty. Aby sa umožnilo takéto hĺbkové preskúmanie na individuálnom základe, EDPS odporúča ešte zúžiť a diferencovať potreby týkajúce sa prenosov na základe konkrétnej situácie jednotlivých tretích krajín a reality v praxi. Rozsah pôsobnosti každej medzinárodnej dohody a účely prenosov do každej tretej krajiny by mali byť zodpovedajúcim spôsobom presnejšie stanovené v prílohách. EDPS odporúča ďalšie vykonanie posúdení vplyvu s cieľom lepšie posúdiť riziká, ktoré predstavujú prenosy údajov do týchto tretích krajín pre práva jednotlivcov na súkromie a ochranu údajov, ale aj pre iné základné práva a slobody chránené chartou, s cieľom vymedziť presné záruky, ktoré sú potrebné.

EDPS konštatuje, že podľa článku 25 ods. 1 písm. b) nariadenia o Europol by Europol mohol pravidelne prenášať údaje do tretej krajiny prostredníctvom záväznej medzinárodnej dohody uzatvorenej medzi EÚ a prijímajúcou treťou krajinou pod podmienkou, že táto dohoda poskytuje náležité záruky. EDPS sa domnieva, že „poskytujúca náležité záruky“ v zmysle nariadenia o Europole znamená, že medzinárodné dohody uzatvorené s tretími krajinami by mali:

- zabezpečovať úplný súlad s článkom 8 charty v prijímajúcich tretích krajinách, najmä so zásadou obmedzenia účelu, právom prístupu, právom na opravu a kontrolu nezávislým orgánom osobitne stanoveným chartou,
- riadiť sa stanoviskom 1/15 Súdneho dvora EÚ zabezpečením toho, aby úroveň ochrany vyplývajúca z týchto dohôd bola v zásade rovnocenná s úrovňou ochrany podľa práva EÚ,
- uplatňovať *mutatis mutandis* kritériá uvedené v odôvodnení 71 smernice (EÚ) 2016/680, t. j. prenosy osobných údajov podliehajú povinnostiam zachovávanie dôvernosti, zásade špecifickosti a to, že osobné údaje sa nepoužijú na požadovanie, uloženie alebo vykonanie trestu smrti alebo akejkoľvek inej formy krutého alebo neľudského zaobchádzania,
- zrkadlové osobitné záruky uvedené v nariadení o Europole, ako sú obmedzenia stanovené poskytovateľmi informácií a
- uplatňovať základné garancie v kontexte trestných vyšetrovaní a zahrnúť záruky, ktorými sa individuálne riešia predvídateľné riziká, ktoré by prenosy do týchto tretích krajín mohli predstavovať so zreteľom na iné základné práva a slobody.

Okrem týchto všeobecných odporúčaní sa odporúčania a pripomienky EDPS v tomto stanovisku týkajú nasledujúcich osobitných aspektov budúcich medzinárodných dohôd, o ktorých sa má rokovať s krajinami regiónu MENA v mandátoch na rokovania:

- zásady obmedzenia účelu a stanovenia účelu so zreteľom na údaje prenášané Europolom,
- následné prenosy príslušnými orgánmi predmetných tretích krajín,
- obmedzenia spracovania informácií prenášaných Europolom na príslušné orgány týchto tretích krajín,
- zabezpečený nezávislý dohľad v týchto tretích krajinách,
- práva dotknutých osôb,
- prenos osobitných kategórií údajov príslušným orgánom týchto tretích krajín,
- uchovávanie údajov týkajúce sa údajov prenesených Europolom a
- možnosť pozastaviť a ukončiť medzinárodné dohody v prípadoch porušenia ich ustanovení.

V Bruseli 14. marca 2018

Giovanni BUTTARELLI

Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov

(¹) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/794 z 11. mája 2016 o Agentúre Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol), ktorým sa nahrádzajú a zrušujú rozhodnutia Rady 2009/371/SVV, 2009/934/SVV, 2009/935/SVV, 2009/936/SVV a 2009/968/SVV (Ú. v. EÚ L 135, 24.5.2016, s. 53), ďalej len „nariadenie o Europole“.

- (2) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 89).
- (3) Odporúčanie rozhodnutia Rady o poverení začať rokovania o dohode medzi Európskou úniou a Jordánskym hášimovským kráľovstvom o výmene osobných údajov medzi Agentúrou Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol) a jordánskymi príslušnými orgánmi na boj proti závažnej trestnej činnosti a terorizmu, COM(2017) 798 final, odporúčanie rozhodnutia Rady o poverení začať rokovania o dohode medzi Európskou úniou a Tureckou republikou o výmene osobných údajov medzi Agentúrou Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol) a tureckými príslušnými orgánmi na boj proti závažnej trestnej činnosti a terorizmu, COM(2017) 799 final, odporúčanie rozhodnutia Rady o poverení začať rokovania o dohode medzi Európskou úniou a Libanonskou republikou o výmene osobných údajov medzi Agentúrou Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol) a libanonskými príslušnými orgánmi na boj proti závažnej trestnej činnosti a terorizmu, COM(2017) 805 final, Odporúčanie rozhodnutia Rady o poverení začať rokovania o dohode medzi Európskou úniou a Izraelským štátom o výmene osobných údajov medzi Agentúrou Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol) a izraelskými príslušnými orgánmi na boj proti závažnej trestnej činnosti a terorizmu, COM(2017) 806 final, odporúčanie rozhodnutia Rady o poverení začať rokovania o dohode medzi Európskou úniou a Tuniskom o výmene osobných údajov medzi Agentúrou Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol) a tuniskými príslušnými orgánmi na boj proti závažnej trestnej činnosti a terorizmu, COM(2017) 807 final, odporúčanie rozhodnutia Rady o poverení začať rokovania o dohode medzi Európskou úniou a Marockým kráľovstvom o výmene osobných údajov medzi Agentúrou Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol) a marockými príslušnými orgánmi na boj proti závažnej trestnej činnosti a terorizmu, COM(2017) 808 final, odporúčanie rozhodnutia Rady o poverení začať rokovania o dohode medzi Európskou úniou a Egyptskou arabskou republikou o výmene osobných údajov medzi Agentúrou Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol) a egyptskými príslušnými orgánmi na boj proti závažnej trestnej činnosti a terorizmu, COM(2017) 809 final, odporúčanie rozhodnutia Rady o poverení začať rokovania o dohode medzi Európskou úniou a Alžírskou demokratickou ľudovou republikou o výmene osobných údajov medzi Agentúrou Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol) a alžírskymi príslušnými orgánmi na boj proti závažnej trestnej činnosti a terorizmu, COM(2017) 811 final.
- (4) Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 28. apríla 2015 – Európsky program v oblasti bezpečnosti, COM(2015) 185 final.
- (5) Závery Rady z 19. júna 2017 o vonkajšej akcii EÚ v boji proti terorizmu, dokument 10384/17.
- (6) Spoločná vízia, spoločný postup: Silnejšia Európa – Globálna stratégia pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie, k dispozícii na stránke: <http://europa.eu/globalstrategy/en>.
- (7) Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade z 18. októbra 2017 – Jedenásta správa o pokroku dosiahnutom pri budovaní účinnej a skutočnej bezpečnostnej únie, COM(2017) 608 final.
- (8) Pozri vyhlásenie o porozumení ku všetkým odporúčaniam Komisie týkajúcim sa rozhodnutí Rady predloženým 20. decembra 2017 s výnimkou odporúčania týkajúceho sa Izraela.
-